

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 166/03-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2003 v senáte zloženom z predsedu Jána Klučku, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Alexandra Bröstla prerokoval sťažnosť Ľ. Č., bytom M., zastúpeného advokátom JUDr. M. G., B., vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. V-2 11 C 204/ 95 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ľ. Č. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. V-2 11 C 204/95 **p o r u š e n é b o l o .**

2. Okresnému súdu Bratislava III **p r i k a z u j e ,** aby v konaní sp. zn. V-2 11 C 204/95 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Ľ. Č. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie vo výške 50 000 Sk (slovom päťdesiat'tisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Bratislava III j e p o v i n n ý nahradiť Ľ. Č. trovy konania vo výške 4 400 Sk (slovom štyritisíc štyristo slovenských korún) na účet advokáta M. G., B., do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 30. mája 2003 doručené podanie Ľ. Č. (ďalej len „sťažovateľ“), bytom M., zastúpeného advokátom JUDr. M. G., B., označené ako „Sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy SR proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov priznaného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky“. Z jeho obsahu vyplynulo, že sťažovateľ namieta zbytočné priet'ahy v konaní Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“; predtým Okresného súdu Bratislava -vidiek) vedenom pod sp. zn. V-2 11 C 204/95 vo veci jeho žaloby proti Vinohradníckemu a poľnohospodárskemu družstvu Modra o vydanie náhrady za trvalé porasty vo výške 137212 Sk podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

«Na vtedajšom Okresnom súde Bratislava - vidiek ako vecne a miestne príslušnom som bol nútený domáhať sa žalobou z 19. 12. 1995 ochrany svojich práv.

Na základe čl. IV. bod 2. písm. b) zákona č. 328/1996 Z. z., ktorým sa ustanovujú nové sídla a obvody súdov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 328/ 1996 Z. z.), vtedajší Okresný súd Bratislava - vidiek s účinnosťou od 22. 11. 1996 zanikol „... zlúčením s Obvodným súdom Bratislava III, zlúčením prechádza výkon súdnictva a všetky práva a povinnosti na Obvodný súd Bratislava III; ktorý sa premeníva na Okresný súd Bratislava III“.

Podľa čl. IV. bod I. písm. c) zákona č. 328/1996 Z. z. súdne konania začaté na zaniknutých súdoch pred nadobudnutím účinnosti jeho čl. I. (t. j. pred 1. 1. 1997) a čl. II. (t. j. pred 22. 11. 1996) dokončí súd, „... na ktorý prešiel výkon súdnictva [čl. IV bod 2 písm. a) a b)]“.

Ako vyplýva z uvedeného Okresný súd Bratislava III. je právnym nástupcom Okresného súdu Bratislava - vidiek, pričom naň prešiel výkon súdnictva zaniknutého Okresného súdu Bratislava - vidiek a ktorý dokončí súdne konania začaté na zaniknutom súde.

... Domáhať sa ochrany svojich práv súdnou cestou som bol nútený z týchto dôvodov:

V rámci reštitúcií podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a k inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 229/1991 Zb.) mi ako oprávnenej osobe boli okrem iného vydané nehnuteľnosti: parc. č. 1477, vinica o výmere 5.366 m², k. ú. Modra zapísaná na PK vložke č. 4670 a parc. č. 1478, vinica o výmere 4.320 m², k. ú.: Modra zapísaná pôvodne na PK vložke č. 2968 (v súčasnosti na LV č. 4376 Katastrálneho úradu v Bratislave, Správa katastra Pezinok).

Povinnou osobou na vydanie uvedených nehnuteľností bolo Vinohradnícke a poľnohospodárske družstvo, Dolná 142, Modra, IČO: 00190578 (ďalej len Vinohradnícke a poľnohospodárske družstvo), ktoré mi uvedené nehnuteľnosti aj vydalo.

Na uvedených nehnuteľnostiach boli v čase ich prevzatia zasadené trvalé porasty (spolu 5.396 ks krov vinnej révy), avšak v čase vydania týchto nehnuteľností povinnou osobou ... sa na nich nenachádzal žiadny trvalý porast (už vôbec nie porovnateľný trvalý porast tej istej kultúry).

Z toho dôvodu mi ako oprávnenej osobe podľa § 15 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. prislúcha právo na náhradu za trvalý porast, ktorý na pozemku bol v čase jeho prevzatia. V lehote uvedenej v § 13 zákona č. 229/1991 Zb. som listom zo dňa 14. 4. 1992 (doplneným listom z 27. 4. 1992) Vinohradnícke a poľnohospodárske družstvo ako povinnú osobu v súlade s ustanovením § 16 ods. 3 zákona č. 229/1991 Zb. vyzval na vydanie náhrady za trvalé porasty v celkovej výške 137.212, - Sk.

Napriek tomu, že § 16 ods. 4 zákona č. 229/1991 Zb. ukladá povinnej osobe povinnosť vydať náhradu do 6 mesiacov od doručenia výzvy, Vinohradnícke a poľnohospodárske družstvo si svoju povinnosť vydať mi náhradu za trvalé porasty vo výške 137.212, - Sk v uvedenej lehote (ani po jej uplynutí) dobrovoľne nesplnilo.

... Z tohto dôvodu som dňa 19. 12. 1995 v súlade s OSP na vtedajší Okresný súd Bratislava - vidiek ako vecne a miestne príslušný podal návrh na začatie konania. Týmto návrhom som žiadal, aby súd zaviazal odporcu: Vinohradnícke a poľnohospodárske družstvo, Dolná 142, Modra, zaplatiť mi sumu 137.212,- Sk s prísl. z titulu náhrady za trvalé porasty. Podaním z 11. 12. 2001 som návrh na začatie konania v časti o zaplatenie 10.720,- Sk zobral späť. ... v súčasnosti je konanie vedené na Okresnom súde Bratislava III. pod sp. zn. V-2- 11 C 204/95, pričom do dnešného dňa nebolo právoplatne skončené.

Napriek tomu, že návrh na začatie konania v uvedenej veci som na Okresný súd Bratislava - vidiek doručil osobne dňa 19. 12. 1995, súd uskutočnil prvý úkon v nej až 20. 5. 1996 (výzva súdu, aby som doložil výpis z obchodného registra žalovaného... a dôkazy preukazujúce uplatňovaný nárok, č. l. spisu 7). Už z toho je zrejmé, že svojou ničím neodôvodnenou nečinnosťou, keď od podania návrhu po prvý úkon súdu uplynulo päť mesiacov, spôsobil vtedajší Okresný súd Bratislava - vidiek zbytočné preťahy v konaní.

Ako vyplýva aj z ďalšieho výkladu, som nútený konštatovať, že aj ďalší postup bývalého Okresného súdu Bratislava - vidiek a neskôr po jeho zániku postup Okresného súdu Bratislava III. (najmä nečinnosť súdov, resp. nesprávna organizácia konania, ale aj iné nedostatky v ich činnosti) mal v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava - vidiek pod sp. zn. 11 C 204/95 a následne vedenom na Okresnom súde Bratislava III. pod sp. zn. V-2-11 C 204/95 za následok ďalšie zbytočné preťahy.

... Napriek tomu, že som doklady požadované výzvou z 20. 5. 1996 súdu doručil už dňa 27. 5. 1996, Okresný súd Bratislava - vidiek urobil ďalší úkon vo veci až dňa 9. 8. 1996 (t. j. až po dva a pol mesiace), keď vyzval žalovaného ..., aby sa vyjadril k žalobe (č. l. spisu 18).

Napriek tomu, že vyjadrenie žalovaného... na žalobu bolo doručené súdu už 28. 8. 1996, súd urobil ďalší úkon vo veci 23. 10. 1996, t. j. po dvoch mesiacoch, keď mi bolo súdom zaslané vyjadrenie žalovaného... na žalobu.

Najmä v dôsledku týchto zbytočných preťahov sa prvé pojednávanie vo veci uskutočnilo až dňa 17. 4. 1997, t. j. po roku a 5 mesiacoch od podania návrhu na začatie konania a takmer pol roka po poslednom úkone vo veci (a viac ako 5 mesiacov po prechode vecí na Okresný súd Bratislava III). Prvé pojednávanie bolo odročené na deň 19. 6. 1997 (toto pojednávanie sa neuskutočnilo), druhé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo 2. 10. 1997, pričom v priebehu tejto doby medzi neuskutočneným pojednávaním, ktoré sa malo

konať dňa 19. 6. 1997 a pojednávaním konaným dňa 2. 10. 1997 Okresný súd Bratislava III. neuskutočnil vo veci žiadny úkon, čím spôsobil ďalšie zbytočné preťahy v konaní v dĺžke 3 a pol mesiaca.

Na pojednávaní dňa 2. 10. 1997 Okresný súd Bratislava III. uznesením odročil pojednávanie na neurčito, pričom okrem iného rozhodol, že bude vykonané dokazovanie spisom bývalého Pozemkového úradu Bratislava - vidiek vo veci sp. zn. PÚ 696/91). List, ktorý obsahoval uvedenú výzvu odoslal súd Pozemkovému úradu dňa 8. 12. 1997 (t. j. po viac ako dvoch mesiacoch od pojednávania), avšak tento sa vrátil súdu späť ako nedoručiteľný z dôvodu, že Pozemkový úrad na adrese uvedenej na liste nesídlí (č. l. spisu 54).

Na základe úpravy predsedu senátu (č. l. spisu 55) mala spisová kancelária zrealizovať okrem iného urgenciu Okresného úradu Pezinok, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva (ďalej OÚ Pezinok, OPPaLH) na doručenie spisu bývalého Pozemkového úradu Bratislava - vidiek vo veci sp. zn. PÚ 696/91 a to listom zo 6. 4. 1998 (nebol zaslaný).

Predseda senátu úpravou z 18. 5. 1998 (č. l. spisu 57) uložil spisovej kancelárii zrealizovať „úpravu z č. l. 54, 55, ktorá nebola zrealizovaná“. Ako je z uvedeného zrejmé, od 2. 10. 1997 do dňa 18. 5. 1998 nebola súdom z dôvodu nesprávneho postupu a následnej nečinnosti spisovej kancelárie uskutočnená výzva OÚ Pezinok, OPPaLH na zaslanie spisu bývalého Pozemkového úradu Bratislava - vidiek vo veci sp. zn. PÚ 696/91 (viac ako 6 a pol mesiaca), pričom počas tejto doby súd nevykonal vo veci žiadny iný úkon.

V súvislosti s postupom spisovej kancelárie Okresného súdu Bratislava III. som nútený poukázať aj na jej ďalšiu činnosť, v dôsledku ktorej vznikli v konaní ďalšie zbytočné preťahy. Predseda senátu úpravou (na č. l. spisu 55) dal spisovej kancelárii pokyn, aby vytyčila pojednávanie na 16. 4. 1998 a predvolala naň svedkov a účastníkov. Zo spisu pritom vôbec nie je zrejmé, či spisová kancelária pokyn predsedu senátu na predvolanie svedkov a účastníkov na uvedené pojednávanie vôbec zrealizovala (mne predvolanie naň doručené nebolo). Uvedené pojednávanie sa dňa 16. 4. 1998 (tretie) aj uskutočnilo, avšak z dôvodu neúčasti svedkov ako aj účastníkov (nemali vykázané doručenie) muselo byť odročené. Ďalšie pojednávanie sa vo veci uskutočnilo dňa 25. 6. 1998 (štvrté), t. j. až po uplynutí ďalších viac ako 2 mesiacov.

Dňa 17. 7. 1998 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie (piate), na ktoré boli okrem účastníkov volaní aj svedkovia. Súd pre ospravedlnenú neúčast' právneho zástupcu žalovaného... uvedené pojednávanie odročil na deň 15. 10. 1998 s tým, že na toto pojednávanie „svedkovia volaní nebudú“ (č. l. 73). Pojednávanie vytýčené na 15. 10. 1998 (šieste) sa konalo, avšak súd bol po vyvolaní veci nútený ho odročiť na deň 26. 11. 1998 (v poradí siedme pojednávanie) z dôvodu neprítomnosti svedkov (č. l. 74 A). Uvedený postup súdu nemožno hodnotiť inak ako nesprávne organizovanie konania, pričom v jeho dôsledku vznikli ďalšie zbytočné priesťahy v konaní.

Následne na to boli vytýčené vo veci pojednávania na 21. 1. 1999 (ôsme - odročené z dôvodu neprítomnosti právneho zástupcu žalovaného), 11. 3. 1999 (deviate), 19. 4. 1999 (desiate - odročené z dôvodu neprítomnosti právneho zástupcu žalovaného).

Dňa 1. 6. 1999 Okresný súd Bratislava III. uznesením nariadil vykonať znalecké dokazovanie za účelom ocenenia trvalých porastov - viniča, ktoré sa nachádzali na nehnuteľnostiach, ktoré mi boli vydané (parc. č.: 1477 a 1478, k. ú. Modra) v čase ich prevzatia štátom, resp. inou povinnou osobou. Znalecké dokazovanie súd nariadil až po uplynutí takmer 3 a pol roka od podania návrhu na začatie konania a to aj napriek tomu, že mu nič nebránilo v tom, aby znalecké dokazovanie nariadil podstatne skôr, čo je ďalším zrejším dôkazom o nesprávnej organizácii konania, aj v dôsledku ktorej vznikajú v konaní zbytočné priesťahy. Poznávam, že práve ustálenie hodnoty trvalých porastov, za ktoré mám nárok na náhradu je pre výsledok sporu určujúce.

Súdom ustanovený znalec doručil znalecký posudok súdu dňa 9. 12. 1999 a súd ho následne zaslal účastníkom konania na vyjadrenie dňa 28. 12. 1999, pričom súd rozhodol o výške znalečného až uznesením z 30. 3. 2000.

Ďalší úkon vo veci smerujúci k jej meritórnemu rozhodnutiu vykonal Okresný súd Bratislava III. po viac ako 4 mesiacov od posledného úkonu smerujúceho k rozhodnutiu veci (od zaslania znaleckého posudku na vyjadrenie účastníkom, ku ktorému som sa vyjadril 31. 12. 1999), keď sa uskutočnilo dňa 11. 5. 2000 pojednávanie (jedenáste). Inak bol súd počas tejto doby fakticky nečinný, aj keď mu nič nebránilo v tom, aby riadne pokračoval v konaní.

Ďalšie pojednávanie vo veci sa uskutočnilo až dňa 17. 12. 2000 (dvanáste), keď v čase od 3. 8. 2000, keď predseda senátu dal pokyn spisovej kancelárii na vytýčenie pojednávania a zaslanie môjho podania žalovanému na vyjadrenie súd nevykonal vo veci

žiadny úkon smerujúci k meritórnemu rozhodnutiu vo veci, čím vznikli ďalšie zbytočné prieťahy v konaní v trvaní 4 a pol mesiaca.

Na pojednávaní konanom dňa 7. 12. 2000 okresný súd Bratislava III. rozhodol, že bude vykonané dokazovanie spismi bývalého Okresného súdu Pezinok vo veci sp. zn. Čd 254/1950, Čd 581/1995, Čd 2098/1960, T 50/1953. Za týmto účelom boli zaslané archívom Okresného súdu Pezinok, Okresného súdu Bratislava III. a Krajského súdu v Bratislave výzvy na zaslanie uvedených spisov.

Uvedené spisy zaslal Okresnému súdu Bratislava III. dňa 13. 12. 2000 Krajský súd v Bratislave, v archíve ktorého boli uložené. Všetky uvedené vyžiadané spisy (vrátane spisu T 50/1953) boli k spisu vo veci sp. zn. V-2 11 C 204/95 pripojené dňa 19. 1. 2001.

Napriek tomu predseda senátu pokynom zo 17. 7. 2001 dal spisovej kancelárii okrem pokynu na vytýčenie pojednávania na deň 13. 11. 2001 aj pokyn, aby vyžiadala z archívu Krajského súdu v Bratislave spis bývalého Okresného súdu Pezinok vo veci sp. zn. T 50/1993 (č. l. spisu 193). Na uvedenú žiadosť Okresného súdu Bratislava III. bol Krajský súd v Bratislave nútený odpovedať, že vyžiadaný spis nemôžu zaslať, nakoľko ho už zaslali 13. 12. 2000.

Uvedený postup je ďalším nepochybným dôkazom chaotickej organizácie konania Okresným súdom Bratislava III., ktorou boli spôsobené ďalšie zbytočné prieťahy v konaní (v tomto prípade 6 mesiacov).

Na tomto mieste zvyrazňujem skutočnosť, že prieťahy v konaní sú aj dôsledkom nečinnosti Okresného súdu Bratislava III., keď od posledného úkonu súdu smerujúcemu k rozhodnutiu veci (pripojenie vyžiadaných spisov dňa 19. 1. 2001) do pojednávania konaného dňa 13. 11. 2001 (trináste) uplynulo takmer 10 mesiacov, počas ktorých bol Okresný súd Bratislava III. úplne nečinný, a to aj napriek tomu, že mu nič nebránilo v tom, aby v konaní riadne pokračoval.

Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 13. 11. 2001 súd odročil z dôvodu, aby sa žalovaný... mohol vyjadriť k môjmu podaniu z 10. 11. 2001 a za účelom zaslania vyjadrenia OÚ Pezinok, OPPaHL, v akej časti a v akej výmere sa pozemkové úpravy vykonávané v katastrálnom území Modra dotýkajú nehnuteľností, ktoré mi boli vydané žalovaným (parc. č. 1477 a 1478).

Skutočnosť, že predseda senátu dal spisovej kancelárii doručiť žalovanému... moje podanie z 12. 12. 2000 (na č. l. spisu 171, 172) až dňa 28. 2. 2002 (t. j. až takmer po roku

a štvrt' od jeho doručenia súdu) ďalším dôkazom nesprávnej organizácie konania zo strany Okresného súdu Bratislava III.

Zo skutočnosti, že predseda senátu dal spisovej kancelárii pokyn na zrealizovanie výzvy OÚ Pezinok, OPPaLH z pojednávania konaného dňa 13. 11. 2001 až dňa 28. 2. 2002 (kancelária ho zrealizovala 4. 3. 2002, č. l. spisu 205) a to aj napriek tomu, že nič nebránilo tomu, aby sa tak stalo skôr je zrejmé, že Okresný súd Bratislava III. svojou ďalšou ničím neodôvodnenou nečinnosťou (viac ako štvrtročnou) spôsobil ďalšie zbytočné prieťahy v konaní.

OÚ Pezinok, OPPaLH odpovedal na výzvu súdu listom doručeným súdu 8. 4. 2002. Na tomto mieste som nútený uviesť, že Okresný súd Bratislava III. bol od toho času až do pojednávania, ktoré vytýčil na deň 24. 9. 2002 (v poradí štrnásty), t. j. takmer pol roka, opätovne úplne nečinný, a to napriek tomu, že mu nič nebránilo v konaní riadne pokračovať.

Pojednávanie vytýčené na deň 24. 9. 2002 bolo odročené na neurčito z dôvodu mojej hospitalizácie v nemocnici. Na výzvu súdu som oznámil (č. l. spisu 215), že nakoľko moja hospitalizácia bola ukončená, už nič nebráni súdu, aby v konaní pokračoval a vytýčil vo veci pojednávanie. Napriek tomu, že od toho času Okresnému súdu Bratislava III. opätovne nič nebránilo v tom, aby v konaní riadne pokračoval, súd bol bez akéhokoľvek dôvodu nasledujúcich 5 mesiacov nečinný a ďalšie pojednávanie vo veci (pätnáste) sa uskutočnilo až dňa 13. 3. 2003.

Okresný súd Bratislava III. pritom spôsobuje ďalšie zbytočné prieťahy v konaní aj tým, že vykonáva dokazovanie, ktoré celkom zjavne nesúvisí s prejednávanou vecou, a ktoré celkom zjavne nemá žiadny vplyv na rozhodnutie vo veci. Súd sa totiž v konaní zameril na preukázanie skutočností, akým spôsobom sa dotknú pozemkové úpravy vykonávané v katastrálnom území Modra nehnuteľností, ktoré mi boli vydané žalovaným..., na ktorých sa v čase ich prevzatia nachádzali trvalé porasty, za ktoré požadujem náhradu.

Podľa ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. sú pozemkové úpravy „zmeny v usporiadaní pozemkov na určitom území vykonané za účelom vytvorenia pôdne ucelených hospodárskych jednotiek podľa potrieb jednotlivých vlastníkov pôdy a s ich súhlasom a podľa celospoločenských požiadaviek na tvorbu krajiny, životného prostredia a na investičnú výstavbu.“

Vykonanie pozemkových úprav v katastrálnom území Modra (aj keby sa dotkli nehnuteľností vydaných mi žalovaným Vinohradníckym a poľnohospodárskym družstvom) pritom nemá žiadny vplyv na povinnosť Vinohradníckeho a poľnohospodárskeho družstva zaplatiť mi náhradu za trvalé porasty, ktoré sa nachádzali na vydaných nehnuteľnostiach v čase ich prevzatia. Pozemkové úpravy sa totiž žiadnym spôsobom nedotýkajú ustálenia skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. skutočností potrebných na ustálenie toho, že nehnuteľnosti, ktoré prevzal štát mi boli žalovaným ...v súlade so zákonom 229/1991 Zb. vydané a že na týchto nehnuteľnostiach sa v čase ich vydania nenachádzali trvalé porasty, ktoré na nich boli v čase ich prevzatia; rovnako nemajú vplyv ani na určenie výšky náhrady za trvalé porasty.

Z uvedeného je zrejmé, že pozemkové úpravy celkom zjavne nesúvisia s predmetom konania vedenom... pod sp. zn. V-2 11 C 204/95. Napriek tomu súd zameral aj týmto smerom, keď listom z 28. 2. 2002 požiadal OÚ Pezinok, OPPaLH, aby oznámil v akej výmere a v akej časti sa pozemkové úpravy dotýkajú nehnuteľností vydaných žalovaným... Rovnako súd odročil pojednávanie konané dňa 13. 3. 2003 z dôvodu dopytu na OÚ Pezinok, OPPaLH, kedy budú pozemkové úpravy skončené, kedy sa predpokladá schválenie nového rozdelenia pozemkov.

...Zároveň poukazujem na skutočnosť, že ja ako žalobca v uvedenom konaní postupujem aktívne v súlade s právnymi predpismi, v potrebnej súčinnosti, o ktorú ma Okresný súd Bratislava III. požiada a so snahou, aby ochrana mojich uplatňovaných práv bola rýchla a účinná. Z dôvodu mojej nečinnosti v konaní nedošlo k žiadnym prietahom.

Rovnako dodávam, že prípadná právna a faktická zložitosť veci nie sú v príčinnej súvislosti so zbytočnými prietahmi, ktoré vo veci sp. zn. V-2 11 C 204/95 svojou nečinnosťou a nesprávnou organizáciou konania spôsobil Okresný súd Bratislava III.

Okolnosti veci prejednávanej na Okresnom súde Bratislava III. pod sp. zn. V-2 11 C 204/95 pritom neumožňujú opodstatnene uvažovať o tom, že meritórne rozhodnutie v nej je vecou zložitou z hľadiska jej skutkového stavu (preukázanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, na ktorých bol trvalý porast – vinič v čase ich prevzatia, preukázanie vydania nehnuteľností, preukázanie, že v čase vydania na nehnuteľnostiach neboli trvalé porasty, ustálenie výšky náhrady).

Z celého vyššieho výkladu je zrejmé, že Okresný súd Bratislava III. svojim postupom v konaní vedenom pod sp. zn. V-2 11 C 204/95 (ako aj predtým bývalý Okresný súd

Bratislava - vidiek vo veci sp. zn. 11 C 204/95) koná nielen v rozpore s ustanoveniami OSP (najmä § 3, § 6 § 100 ods. 1, § 114), ale porušuje aj moje právo na spravodlivé súdne a iné konanie priznané v čl. 46 a nasl. Ústavy SR, ktorého obsahom je aj právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov priznané v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR... .

... Pre úplnosť poukazujem na to, že v záujme odstránenia prietáhov v konaní som sa listom z 25. 4. 2002 obrátil na Ministerstvo spravodlivosti SR so sťažnosťou na prietahy v konaní podľa § 17 a nasl. zákona č. 80/1992 Zb. o štátnej správe súdov v znení neskorších predpisov. Ministerstvo spravodlivosti SR listom zo 14. 5. 2002 sp. zn. 8291/02-51/723-C odstúpilo moju sťažnosť podľa § 19 a § 23 uvedeného zákona z dôvodu svojej nepríslušnosti predsedovi Okresného súdu Bratislava III.

Nakoľko predseda Okresného súdu Bratislava III. v dvojmesačnej lehote na vybavenie sťažnosti stanovenej v § 24 ods. 1 zákona č. 80/1992 Zb. moju sťažnosť nevybavil, bol som nútený obrátiť sa listom z 28. 11. 2002 na predsedníčku Krajského súdu v Bratislave podľa § 27 ods. 1 písm. b) zákona č. 80/1992 Zb. so žiadosťou o prešetrenie postupu predsedu Okresného súdu Bratislava III. pri vybavovaní mojej sťažnosti na prietahy v konaní.

Následne na to mi podpredseda Okresného súdu Bratislava III. mi až svojím listom č. Spr. 2073/02 z 18. 2. 2003 (t. j. po 9 mesiacoch od doručenie sťažnosti na prietahy v konaní) oznámil, že v konaní V-2 11 C 204/95 nemôže konštatovať prietahy v konaní, nakoľko sudkyňa pracuje v oddelení s viac ako 300 nevybavenými vecami a vec je skutkovo i právne náročná.

S týmto názorom sa stotožnila aj predsedkyňa Krajského súdu v Bratislave vo svojom liste z 27. 2. 2003 č. Spr. 2290/2003 (pozn.: správne malo byť - Spr. 2290/2002), ktorým vybavila moju žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy v konaní podpredsedom Okresného súdu Bratislava III., keď podľa jej názoru nedochádza v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III. pod sp. zn. V-2 11 C 204/95 k prietahom v konaní (moju sťažnosť uznala za dôvodnú iba v časti, že podpredseda Okresného súdu Bratislava III. vybavil moju sťažnosť na prietahy v konaní po uplynutí lehoty určenej na jej vybavenie).

Z uvedeného je zrejmé, že som vyčerpal všetky právne prostriedky, ktoré mi právny poriadok na ochranu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR poskytuje a na ktoré som oprávnený podľa osobitných predpisov,

avšak v ochrane tohto práva som nebol úspešný. Z tohto dôvodu je moja sťažnosť na Ústavný súd pre porušovanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa § 53 zákona č. 38/1993 Z. z. prípustná.

... Rovnako navrhujem, aby Ústavný súd SR v súlade s ustanovením čl. 127 ods.2 druhej vety Ústavy SR... prikázal Okresnému súdu Bratislava III. vo veci vedenej pod sp. zn. V-2 11 C 204/95 konať bez zbytočných prieťahov.

Nakoľko nečinnosťou súdu mi bola spôsobená nemajetková ujma, týmto sa domáham aj primeraného finančného zadosťučinenia v rozsahu 50.000,- Sk (päťdesiatisíc slovenských korún).

Primeraného finančného zadosťučinenia sa domáham najmä s poukazom na dĺžku trvania konania, ktoré trvá už ôsmy rok, z ktorého podstatná časť je spôsobená prieťahmi v konaní. Rovnako odôvodňujem požadované primerané finančné zadosťučinenie aj tým, že v konaní uplatňujem nárok na náhradu za trvalé porasty podľa zákona č. 229/1991 Zb. Účelom zákona č. 229/1991 Zb. ako aj náhrady za trvalé porasty podľa jeho § 15 je zmierniť niektoré následky niektorých majetkových krívd, ktoré boli spôsobené štátom v období rokov 1948 až 1989. Postupom v uvedenom konaní však Okresný súd Bratislava III. ako orgán štátu zmiernenie tejto majetkovej krivdy bezdôvodne oddiaľuje.

... Zároveň navrhujem, aby Ústavný súd SR zaviazal Okresný súd Bratislava III. podľa § 36 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. uhradiť moje trovy konania pred Ústavným súdom SR.

Nakoľko od prípadného ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci, záverom oznamujem, že podľa § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. súhlasím s tým, aby Ústavný súd od ústneho pojednávania upustil.»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd jeho „sťažnosť prijal na ďalšie konanie a po jej prejednaní rozhodol:

„1. Základné právo E. Č. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III. vo veci sp. zn. V-2 11 C 204/95 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava III. prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. V-2 11 C 204/95 konal bez zbytočných prieťahov.

3. *E. Č. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 50.000,- Sk (slovom päťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava III. povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

4. *Okresný súd Bratislava III. je povinný uhradiť E. Č. trovy konania pred Ústavným súdom SR“.*

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa prerokoval na svojom neverejnom zasadnutí podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a po zistení, že spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti a neexistujú dôvody na jej odmietnutie, ju podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde 10. septembra 2003 prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd požiadal okresný súd o vyjadrenie k sťažnosti, ako aj k otázke vhodnosti ústneho pojednávania vo veci. Na výzvu ústavného súdu zo 17. septembra 2003 podpredseda okresného súdu zaslal vyjadrenie doručené ústavnému súdu 26. novembra 2003, v ktorom uviedol:

„... Svoje vyjadrenie začnem konštatovaním, že v zásade, samozrejme, nie je v poriadku, ak akékoľvek súdne konanie trvá osem rokov, ako predmetné konanie.

Aj keď v ňom nedochádza k zbytočným prietahom, k čomu sa ešte vrátim, myslím, že je vhodné uviesť niekoľko skutočností, resp. širších súvislostí.

Konanie začalo na bývalom Okresnom súde Bratislava - vidiek, ktorého agendu po jeho zrušení v novembri 1996 prevzal Okresný súd Bratislava III, zdôrazňujem, že celkovo išlo o 15.000 živých vecí.

Okresný súd však „neprevzal“ všetkých sudcov bývalého Okresného súdu Bratislava - vidiek, časť z nich prešla na novovzniknuté súdy, resp. stáž na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

A tak v súčasnosti každý sudca občianskoprávneho úseku Okresného súdu Bratislava III má vo svojom súdnom oddelení priemerne asi 435 nevybavených vecí, z tohto počtu je priemerne u každého sudcu asi 90 nevybavených vecí starších ako päť rokov.

Podotýkam, že náš súd nemá „sídlistkovú agendu“, ale náročné majetkové veci, väčšinou s nehnuteľnosťami. Veci po bývalom Okresnom súde Bratislava - vidiek boli, resp. sú také prakticky všetky.

Dovolím si poznamenať, že vlani v marci chýbalo na Slovensku na existujúci počet spisov vecí 499 sudcov, a to je základná príčina vysokého stavu nevybavených vecí na súdoch na Slovensku, náš súd nevynímajúc.

S takýmito stavmi v súdnych oddeleniach nemôžu naši sudcovia v jednotlivých veciach konať plynulo, bez prieťahov.

Sú zavalení prácou, podotýkam, že sú to kvalitní sudcovia, ktorí si vedia predstaviť svoju prácu robiť aj inak. Kvalitnou sudkyňou je i sudkyňa JUDr. T. B. (predtým Z.), ktorá pojednáva a rozhoduje predmetnú vec.

Ku dňu 1. 11. 2003 bolo v jej súdnom oddelení 243 nevybavených vecí, z toho je 43 starších ako päť rokov, resp. 50 starších ako osem rokov. Tieto čísla sú najnižšie zo všetkých súdnych oddelení občianskoprávneho úseku Okresného súdu Bratislava III, takže je aj predpoklad skorého ukončenia veci.

V odpovedi na sťažnosť sťažovateľa listom Spr. 2073/02 zo dňa 18. 2. 2003 som uviedol, že zbytočné prieťahy v konaní konštatovať nemôžem, s čím sa stotožnila aj predsedníčka Krajského súdu v Bratislave vo svojej odpovedi listom Spr. 2290/02 zo dňa 27. 2. 2003 na žiadosť sťažovateľa o prešetrenie spôsobu vybavenia sťažnosti.

Posledným úkonom bola výzva sťažovateľa úpravou zo dňa 10. 9. 2003 na zdôvodnenie námietky zaujatosti v zmysle § 15a ods. 3 O. s. p. v lehote 15 dní. Doposiaľ sťažovateľ nereagoval, resp. súdu nebola poštou vrátená doručenka od zásielky výzvy, prípadne celá zásielka.

Sťažovateľ namietol sudkyňu v podaní adresovanom nie priamo súdu, ale v sťažnosti na prieťahy v konaní adresovanej Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky.

Na záver teda môžem konštatovať, že v konaní k zbytočným prieťahom nedochádza, a preto považujem ústavnú sťažnosť za neopodstatnenú.“

Okresný súd súčasne oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní ústavného súdu.

Sťažovateľ uviedol v oznámení doručenom ústavnému súdu 25. septembra 2003, že „nakoľko od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci, súhlasím

s tým, aby Ústavný súd SR podľa § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov od ústneho pojednávania v tejto veci upustil“.

II.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého *„Každý má právo, aby sa jeho vec ... prerokovala bez zbytočných prieťahov...“*

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou *„odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“* (II. ÚS 61/98), pričom *„tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným... rozhodnutím. Nepostačuje, že štátny orgán vo veci koná“* (II. ÚS 26/95). K vytvoreniu stavu právnej istoty preto dochádza až *„právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“* (I. ÚS 10/98).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 70/98, II. ÚS 74/97, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria súd považuje aj povahu prejednáwanej veci.

Preskúmaním doterajšieho konania pred okresným súdom ústavný súd zistil nasledovné skutočnosti a dospel k nasledovným záverom:

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd zo súdneho spisu zistil, že v konaní vedenom pod sp. zn. V-2 11 C 204/95 ide o náhradu škody za trvalé porasty a zaplatenie úrokov z omeškania proti Vinohradníckemu a poľnohospodárskemu družstvu Modra. V tomto spore sa posudzuje nárok na náhradu za trvalý porast, ktorý bol na pozemkoch v čase jeho prevzatia štátom, vyplývajúci zo zákona č. 229/1991 Zb. o úprave

vlastníckych vzťahov k pôde a k inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov. Okresný súd vo svojom stanovisku uviedol, že vec je skutkovo i právne náročná. Ústavný súd uzavrel, že v konaní okresného súdu ide o vec, ktorá patrí do štandardnej rozhodovacej agendy prvostupňových súdov a ktorá nie je právne zložitá. Praktickú zložitosť veci pritom nemožno v takom konaní vylúčiť, pretože pri veciach uvedeného typu ide spravidla o posúdenie skutočností, ktoré sú predmetom svedeckého a znaleckého dokazovania. Samotné znalecké dokazovanie v uvedenom prípade neprispelo k celkovej dĺžke konania.

2. Ďalším kritériom, ktorého použitím ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prietáhov v konaní sp. zn. V-2 11 C 204/95, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka tohto súdneho konania. Ústavný súd hodnotil správanie sťažovateľa ako aktívne a súčinnosť, keďže sa zúčastnil väčšiny z doteraz nariadených 15 pojednávaní (resp. ospravedlnil svoju neúčast' na nich; nezúčastnil sa na pojednávaní 26. novembra 2003). Jeho správanie preto výrazne neprispelo k doterajšej dobe konania pred okresným súdom. Sťažovateľ sa 25. apríla 2002 obrátil so sťažnosťou na prietahy v konaní na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Podpredseda okresného súdu považoval sťažnosť sťažovateľa za neodôvodnenú (Spr. 2073/02 z 18. februára 2003), predsedníčka Krajského súdu v Bratislave tiež nekonštatovala prietahy v označenom konaní (Spr. 2290/2002 z 27. februára 2003).

3. Tretím kritériom, ktorého použitím ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným prietahom v označenom súdnom konaní, bol postup samotného okresného súdu.

Vec pôvodne napadla na Okresný súd Bratislava - vidiek 19. decembra 1995. Okresný súd nariadil vo veci do marca 2003 celkovo 15 pojednávaní (17. apríla 1997, 19. júna 1997, 2. októbra 1997, 16. apríla 1998, 25. júna 1998, 17. júla 1998, 15. októbra 1998, 26. novembra 1998, 21. januára 1999, 11. marca 1999, 11. mája 2000, 7. decembra 2000, 13. novembra 2001, 24. septembra 2002 a 13. marca 2003), z ktorých iba 6 pojednávaní malo význam pre meritórne rozhodovanie vo veci samej, ostatné pojednávania boli z rôznych dôvodov odročované.

Ústavný súd konštatoval, že do konca roka 1999 okresný súd v konaní postupoval v zásade plynulo, hoci prvé pojednávanie vo veci nariadil až rok a pol a znalecké dokazovanie až tri a pol roka po podaní návrhu sťažovateľa (1. júna 1999, znalecký posudok doručený okresnému súdu 9. decembra 1999). Od mája 2000, po objasnení stanovísk účastníkov konania v priebehu roka 1999, okresný súd vykonáva dokazovanie v línii návrhov odporcu („žalobu pokladáme za predčasnú a neopodstatnenú, z dôvodu prebiehajúcich pozemkových úprav v katastrálnom území Modra“), pričom nie je zrejmá vecná spätosť týchto pozemkových úprav s predmetom konania ani s ustálením dôkaznej situácie. Konanie okresného súdu bolo v tomto období neefektívne a prinieslo opakovanie viacerých úkonov a dôkazov, resp. dokazovanie vlastníckeho práva sťažovateľa, ktoré je voči nehnuteľnostiam, na ktorých sa nachádzali trvalé porasty, o odškodnenie ktorých ide, nesporné od roku 1991, resp. 1992. Zmenu v konaní neprinieslo ani prvé uskutočnené od decembra 2000 pojednávanie konané 13. marca 2003.

Ústavný súd uzavrel, že od roku 2000 okresný súd v konaní nesmeroval k sústredenému vyhodnoteniu dôkaznej situácie a k prijatiu rozhodnutia vo veci samej a zbytočné prieťahy v konaní vznikli spôsobom, ktorým túto vec prerokováva (II. ÚS 61/98).

Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach už viackrát vyslovil názor, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť súdne konanie, nezbavuje štát zodpovednosti za zbytočné prieťahy v súdnom konaní (II. ÚS 40/97, III. ÚS 17/02). Námieta pretrvávajúceho vysokého nápadu na občianskoprávnom úseku a v tej súvislosti veľkého počtu nevybavených vecí nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodovanie s prieťahmi vo veci občana, ktorý sa naň obrátil.

Z uvedených skutočností ústavný súd zistil, že z celkovej dĺžky označeného konania pred okresným súdom, ktorá je v čase konania pred ústavným súdom 8 rokov (a ktoré doposiaľ nie je ukončené právoplatným rozhodnutím vo veci samej), okresný konal so zbytočnými prieťahmi v období od roku 2000 doposiaľ, t. j. približne počas polovice celého obdobia trvania sporu.

Vychádzajúc z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v konaní sp. zn. V-2 11 C 204/95 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší takéto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

1. Ústavný súd v súlade so svojim rozhodnutím o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v zmysle § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde prikázal okresnému súdu, aby vo veci sp. zn. V-2 11 C 204/95 konal bez zbytočných prieťahov.

2. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy: „Ústavný súd môže svojim rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.“

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Z ustanovenia § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde vyplýva, že primerané finančné zadosťučinenie má povahu náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Sťažovateľ požadoval priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 50 000 Sk, pričom svoju žiadosť odôvodnil nasledovne: „*Primeraného finančného zadosťučinenia sa domáham najmä s poukazom na dĺžku trvania konania, ktoré trvá už ôsmy rok, z ktorého podstatná časť je spôsobená prieťahmi v konaní. Rovnako odôvodňujem požadované primerané finančné zadosťučinenie aj tým, že v konaní uplatňujem nárok na*

náhradu za trvalé porasty podľa zákona č. 229/1991 Zb. Účelom zákona č. 229/1991 Zb. ako aj náhrady za trvalé porasty podľa jeho § 15 je zmierniť niektoré následky niektorých majetkových krívd, ktoré boli spôsobené štátom v období rokov 1948 až 1989. Postupom v uvedenom konaní však Okresný súd Bratislava III. ako orgán štátu zmiernenie tejto majetkovej krivdy bezdôvodne oddaľuje.

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je síce zmiernenie majetkovej ujmy, avšak nie aj prípadná náhrada škody.

Hoci ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v označenom súdnom konaní konal bez zbytočných prieťahov, vychádzal z názoru, že porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nemožno účinne odstrániť len uplatnením tejto jeho právomoci. Porušenie základného práva sťažovateľa je zvýraznené tým, že ide o spor, ktorý vznikol na základe zákona o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo voči vlastníkom poľnohospodárskeho a lesného majetku v období rokov 1948 až 1989, teda o spor pri ktorom by sa predpokladalo, že súd bude s osobitnou starostlivosťou skúmať, či sú alebo nie sú splnené podmienky na nápravu krívd, na odstránenie ktorých bol uvedený zákon prijatý. V dôsledku toho ústavný súd považoval za potrebné rozhodnúť aj o náhrade nemajetkovej ujmy, ktorá sťažovateľovi vznikla, a to priznaním primeraného finančného zadosťučinenia.

Vzhľadom na celkovú dobu konania okresného súdu v konaní vo veci sp. zn. V-2 11 C 204/95, berúc do úvahy, že sťažovateľ sa o predĺženie tejto doby zásadne nepričinil, a zohľadňujúc konkrétne okolnosti a povahu prípadu vrátane pozície sťažovateľa sprevádzanej pocitom neistoty, ako aj naplnenie princípu spravodlivosti ústavný súd považoval priznanie sumy 50 000 Sk (slovom päťdesiat tisíc slovenských korún) za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

3. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré vznikli právnomu zástupcovi sťažovateľa advokátovi JUDr. M. G., ktoré vyčíslil sumou 4 400 Sk (§ 1 ods. 3, § 13 ods. 8, § 16 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), pričom vychádzal z výšky priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za 1. polrok roku 2002, ktorá bola 12 811 Sk (pre účely odmeny za úkony po 1. januári 2003). Náhrada bola priznaná za jeden úkon po 4 270 Sk a po 130 Sk režijný paušál.

Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2003